

© LUC VAN DILCK

GROTE BEDRIJFSVERSCHILLEN IN MELKINKOMSTEN

In het kader van de studiedagen 'Gezond groeien' voerde MCC-Vlaanderen een studie uit over de verschillen in bedrijfsopbrengsten op basis van melkkwaliteit en melksamenstelling. – *Koen Lommelen, MCC*

MCC-Vlaanderen heeft onderzocht in welke mate een bedrijf, dat beter scoort dan een ander op het vlak van melkkwaliteit (uiergezondheid en kwaliteitspremies) en melksamenstelling (vet en eiwit), de bedrijfsopbrengsten kan verhogen. Er werd een vergelijking gemaakt tussen een goed en een minder goed gemanaged bedrijf (een bedrijf dat op 25 percentiel ligt en een tweede bedrijf op 75 percentiel) met een bedrijfsgrootte van 100 melkkoeien en een melkproductie

van 800.000 l. Wat de melksamenstelling betreft, werd berekend wat de meeropbrengsten zijn uit de melk (melkgeld) bij een hoger vet- en eiwitgehalte en met een kwaliteitstoeslag. Voor de factor uiergezondheid werden zowel voor subklinische mastitis (melkverliezen) als voor klinische mastitis (kosten per mastitisgeval) de verliezen in rekening gebracht. Voor deze simulatie werden de resultaten van 2013 uit de databank van MCC gebruikt.

Melksamenstelling

Het gemiddeld vet- en eiwitgehalte in de tankmelk in Vlaanderen bedroeg in 2013 respectievelijk 33,99 en 35,83 g/l. Maar er zijn grote verschillen tussen de bedrijven. De resultaten van de 2 beschouwde bedrijven vind je in tabel 1. De jaaropbrengst van bedrijf A, rekening houdend met een basismelkprijs van augustus 2014 en exclusief toeslagen en premies, bedraagt 283.729 euro. Bedrijf B heeft slechts een opbrengst van 246.959 euro. Het verschil tussen beide bedrijven bedraagt 36.769 euro.

Uiergezondheid

De kosten van uiergezondheid zijn moeilijker te berekenen. Bij subklinische mastitis hebben we namelijk te maken met veel verdoken kosten. Uit een recente studie kunnen we aan de hand van het tankcelgetal de (melk)verliezen

Tabel 1 Melksamenstelling van de 2 bedrijven – Bron: MCC-Vlaanderen

	Percentiel (%)	Vetgehalte (g/l)	Eiwitgehalte (g/l)	Quotum (l)
Bedrijf A	25	45,98	36,72	800.000
Bedrijf B	75	36,67	32,08	800.000
Basisprijs per kg melk (euro)		3,093	5,745	

De basisprijs per kg melk is die van augustus 2014

schatten. Bedrijf A heeft een gemiddeld tankcelgetal van 160.000 cellen/ml, bedrijf B een tankcelgetal van 340.000 cellen/ml. In het rekenmodel stellen we vast dat bedrijf B 8380 euro meer melkverliezen heeft door (te) veel subklinisch geïnfecteerde koeien.

De kosten voor een klinische uierontsteking variëren tussen 200 en 320 euro per mastitisgeval. In een studie van Joren Verbeke van de faculteit Diergeneeskunde van Universiteit Gent werd de incidentie van mastitis in 2013 op de Vlaamse bedrijven nagegaan. Als we deze cijfers op onze studie projecteren, dan heeft

.....
Om goede resultaten voor melksamenstelling en uiergezondheid te behalen, moet je ook kosten maken.

bedrijf A 9,61 en bedrijf B 42,3 mastitisgevallen per jaar. Met een gemiddelde kost van 275 euro per mastitisgeval bedraagt het bedrijfsverschil 8990 euro per jaar.

Kwaliteitspremies

De meeste zuivelfabrieken in Vlaanderen belonen de veehouders met een kwaliteitspremie als de melk aan (bijkomende en) strengere kwaliteitseisen voldoet. Een bijkomende kwaliteitsparameter is daarbij het coligetel met als norm 50 cfu/ml (geometrisch maandgemiddelde van 2 maanden). In figuur 1 zien we enerzijds het percentage veehouders dat maandelijks een goed coligetel behaalt (blauw) en anderzijds het percentage veehouders dat de totale kwaliteitspremie heeft ontvangen (groen).

Figuur 2 toont hoeveel procent van de bedrijven iedere maand de kwaliteitspremie in 2013 hebben ontvangen. Slechts 32% ontvangen de kwaliteitspremie 12 maanden na elkaar. Bedrijf A verkrijgt dus alle inkomsten van de kwaliteitspremie. Op bedrijf B is dat slechts voor 6 maanden. De opbrengst van een maandelijkse kwaliteitspremie bedraagt 502 euro voor deze referentiebedrijven. Dat maakt een bedrijfsverschil van 3018 euro per jaar.

Verskil in bedrijfsresultaat

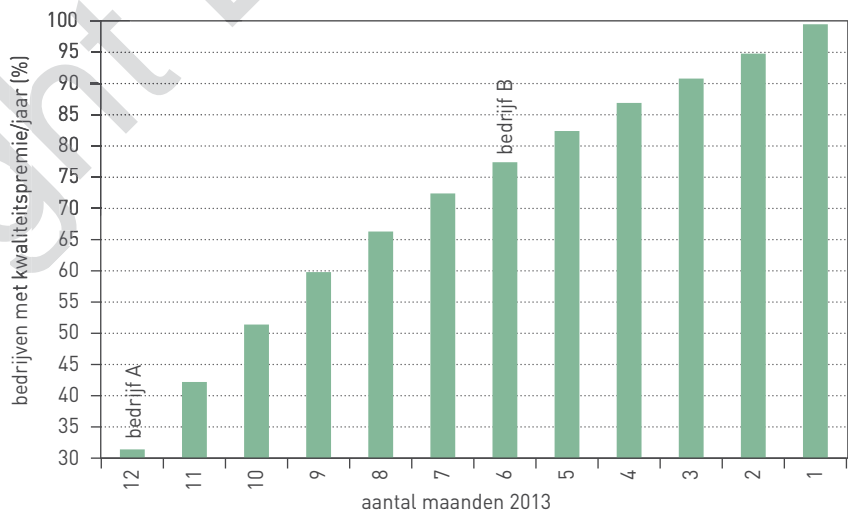
Tabel 2 vat de meeropbrengsten en de kosten van beide referentiebedrijven uit deze studie samen. Bedrijf A heeft 57.157 euro meer inkomsten dan bedrijf

Tabel 2 Verschillen (in euro) in totale jaaropbrengst voor 2 bedrijven die verschillend scoren op de parameters melksamenstelling en melkqualiteit - Bron: MCC-Vlaanderen

	Bedrijf A	Bedrijf B	Vershil
Melksamenstelling (euro)	+283.729	+246.959	26.769,60
Uiergezondheid			
Subklinische mastitis	-4.896	-13.276	8.380
Klinische mastitis	-2.663	-11.632	8.969
Kwaliteitspremijs)	+6.030	+3.012	3.018
Opbrengst (euro)	282.220	225.063	57.157

Figuur 1 Percentage bedrijven met coligetel < 50 cfu/ml en percentage bedrijven met kwaliteitspremie per maand (kwaliteitspremie = maandgemiddelde <300.000 cellen/ml + < 50.000 kiemen/ml + < 50 coli/ml + geen andere penalísaties) - Bron: MCC-Vlaanderen

Figuur 2 Verdeling van de bedrijven volgens het aantal kwaliteitspremies dat ze minimaal ontvangen - Bron: MCC-Vlaanderen

B. Om deze goede resultaten voor melksamenstelling en uiergezondheid te behalen, moeten er natuurlijk ook kosten worden gemaakt (rantsoenen, diergezondheid, hygiëne, management ...). Deze meeruitgaven hebben we hier niet berekend. Maar we kunnen ervan uitgaan dat bedrijf A, na aftrek van de meeruitgaven,

veel meer bedrijfswinsten zal overhouden dan bedrijf B. Het is duidelijk dat vanaf april, wanneer we geen rekening meer moeten houden met vetcorrecties, het inzetten op hoge melkgehalten de bedrijfsopbrengsten sterk kan verhogen. ■